

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 403/08-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. decembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť J. A. A., miesto podnikania D., B., zastúpeného advokátom JUDr. J. M., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkami Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 13 S 49/2006 z 23. januára 2007 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Sžf 26/2007 z 13. mája 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. A. A. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. októbra 2008 doručená sťažnosť J. A. A. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s ustanoveniami čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 ústavy rozsudkami Krajského súdu

v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 13 S 49/2006 z 23. januára 2007 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Sžf 26/2007 z 13. mája 2008.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti okrem iného uviedol:

„Sťažovateľ podľa kúpnej zmluvy zo dňa 22. 07. 2004 zakúpil od spoločnosti S. s. r. o. technologické zariadenie na spracovanie slepačieho trusu v hodnote 104.650.000,- Sk+ 19% DPH-19.883.500,- Sk s výhradou, že sťažovateľ sa stane vlastníkom uvedeného technologického zariadenia uhradením kúpnej ceny v jej plnej výške...

V súvislosti s uvedeným zmluvným vzťahom sťažovateľ ako daňový subjekt zaúčtoval faktúru... zo dňa 26. 07. 2004 a podľa § 49 ods. 1 zákona č. 222/ 2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty si uplatnil právo na odpočítanie dane z tovaru (za obdobie júl 2004)...

...k predmetu vyššie uvedenej kúpnej zmluvy Daňový úrad v N. vydal rozhodnutie - dodatočný platobný výmer č. k. 674/230/19120/05/Jan zo dňa 03. 11. 2005, ktorým bolo sťažovateľovi uložené uhradiť rozdiel dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie júl 2004 vo výške 19.883.500,- Sk. Odôvodnenie rozhodnutia uvedeného daňového úradu sa opiera najmä o tvrdenie, že uplatnením nadmerného odpočtu sťažovateľa v zdaňovacom období júl 2004 v súvislosti s kúpou tovaru podľa vyššie uvedenej kúpnej zmluvy došlo k porušeniu ustanovení § 19 ods. 1 v spojení s ustanoveniami § 49 ods. 1 Zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty, nakoľko v čase uplatnenia nadmerného odpočtu nebol vlastníkom tovaru...

V odvolacom konaní v súvislosti s odvolaním sťažovateľa Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky v B. (ako odvolací orgán) potvrdilo prvostupňové rozhodnutie Daňového úradu N. č. j... zo dňa 03. 05. 2005.

V zákonom stanovenej lehote sťažovateľ žalobou o preskúmanie rozhodnutia napadol rozhodnutie Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky v B. č. k. 1/226/14276-27509/2006/990565-r zo dňa 11. 04. 2006, ktorým Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky potvrdil prvostupňové rozhodnutie Daňového úradu v N. č. k. 674/230/19120/05/Jan...

Vo veci uvedeného žalobného návrhu o preskúmanie rozhodnutia konal a rozhodol Krajský súd v Trenčíne v konaní sp. zn. 13 S 49/2006-55 a svojim rozsudkom zo dňa 23. 01. 2007 žalobný návrh sťažovateľa zamietol s odôvodnením, že postup žalovaného

(Daňového riaditeľstva SR v B.) bol v súlade s ustanoveniami §19 ods. 1 a § 49 ods. 1 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty ako aj s ustanoveniami § 445 Obchodného zákonníka. Podľa názoru Krajského súdu v Trenčíne sťažovateľ nepreukázal, že mu bol dodaný tovar (kompletná technologická linka na spracovanie slepačieho trusu).

Proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 13 S 49/2006-55 zo dňa 23. 01. 2007 sa sťažovateľ v zákonnej lehote odvolal a to z dôvodu, že obžalovaný v konaní predchádzajúcom rozhodnutiu napadnutého žalobným návrhom vychádzal zo skutkového stavu, ktorý je v rozpore s obsahom spisov, pričom prvostupňový súd túto skutočnosť nezistil...

V odvolacom konaní Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 5 Sžf 26/2007 zo dňa 13. 05. 2008 rozhodnutie prvostupňového súdu (Krajského súdu v Trenčíne) potvrdil s odôvodnením, že Krajský súd v Trenčíne rozhodol správne keď žalobu sťažovateľa zamietol, nakoľko sa stotožnil so záverom rozhodnutia žalovaného o neunesení dôkazného bremena žalobcom, a teda že nesplnil podmienky nároku na odpočet DPH podľa § 10 ods. 1 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty, a preto ním vykonaný odpočet DPH podľa § 49 ods. 1 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty vo výške 19.883.500,-Sk z tovaru deklarovaného ako kompletná technologická linka na spracovanie slepačieho trusu bol neoprávnený...

Z odôvodnenia rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Sžf 26/2007 zo dňa 13. 05. 2008 ako súdu odvolacieho vo vzťahu k rozhodnutiu Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 13/49/2006 z 23. 01. 2007 vyplýva, že tento sa v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi rozhodnutia prvostupňového súdu s tým, že v súvislosti s obsahom a dôvodmi odvolania sťažovateľa nepreskúmaval dôvody odvolania sťažovateľa poukazujúce na nedostatočné zistenie skutkového stavu nevypočutím svedkov, nakoľko uvedený dôvod mal byť uplatnený až v odvolacom konaní, resp. nebol uplatnený už v samotnom žalobnom návrhu (z obsahu žalobného návrhu je nepochybné že sťažovateľ namietal v žalobnom návrhu taktiež nedostatočné zistenie skutkového stavu nevypočutím svedkov).“

Sťažovateľ na základe uvedeného žiada, aby ústavný súd vydal takéto rozhodnutie:

„1. Rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 13 S 49/2006-55 zo dňa 23. 01. 2007 ako i rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Sžf 26/ 2007

zo dňa 13. 05. 2008 bolo porušené právo sťažovateľa na súdnu ochranu a právo na spravodlivý proces, čím došlo k zásahu do práva sťažovateľa na súdnu ochranu zaručeného ustanoveniami Čl. 46 ods. 1 v spojení s ustanoveniami Čl. 1 ods. 1, Čl. 2 ods. 2, Čl. 141 ods. 1 a Čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ako i do práva na spravodlivý proces podľa Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Ústavný súd zrušuje rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 13 S 49/ 2006-55 zo dňa 23. 01. 2007 ako i rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Sžf 26/2007 zo dňa 13. 05. 2008 a vec vracia na ďalšie konanie...“

Sťažovateľ tiež požiadal o nezverejňovanie jeho osobných údajov.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Z textu čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo

návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Sťažovateľ v sťažnosti namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 13 S 49/2006 z 23. januára 2007.

O odvolaní podanom proti namietanému rozsudku krajského súdu bol oprávnený rozhodnúť najvyšší súd, t.j. v zmysle citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa bol oprávnený vo veci rozhodovať (a aj rozhodoval) iný (najvyšší) súd. Právomoc najvyššieho súdu v danom prípade teda vylučuje právomoc ústavného súdu. Na tomto základe ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie jeho základných práv a slobôd rozsudkom krajského súdu z 23. januára 2007 sp. zn. 13 S 49/2006 pri predbežnom prerokovaní odmietol z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. Pri predbežnom prerokovaní časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces rozsudkom najvyššieho súdu, ústavný súd poukázal na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01). Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaniach, ktoré im predchádzali, alebo samotných rozhodnutiach došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne

neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu, v tomto prípade všeobecných súdov rozhodujúcich v spore sťažovateľa, nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, IV. ÚS 176/05 a I. ÚS 66/08).

Ústavný súd preto preskúmal opodstatnenosť predloženej sťažnosti v naznačenom smere, predovšetkým možnosť preukázania príčinnej súvislosti medzi postupom najvyššieho súdu a základným právom upraveným v čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s inými článkami ústavy, porušenie ktorých sťažovateľ v sťažnosti namietal.

Z priložených rozhodnutí všeobecných súdov ústavný súd zistil, že vo veci, v ktorej sťažovateľ namietal porušenie svojho označeného práva, rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 13 S 49/2006 z 23. januára 2007 tak, že žalobu sťažovateľa o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky v B. sp. zn. I/226/14276-27509/2006/990565-r z 11. apríla 2006 zamietol. Na základe jeho odvolania rozhodol najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 5 Sžf 26/2007 z 13. mája 2008 tak, že rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu k porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý súdny proces podľa

čl. 6 ods. 1 dohovoru by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, predovšetkým ak by všeobecný súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby (II. ÚS 8/01) alebo v prípade opravných konaní by všeobecný súd odmietol opravný prostriedok alebo zastavil o ňom konanie bez toho, aby ho meritórne preskúmal a rozhodol o ňom v spojitosti s napadnutým súdnym rozhodnutím.

V prípade sťažovateľa však nešlo o odmietnutie spravodlivosti majúce za následok porušenie označených práv, ale o prípad, keď základné právo na súdnu a inú právnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie bolo v celom rozsahu realizované, aj keď nie podľa subjektívnych názorov sťažovateľa. Sťažovateľova nespokojnosť s obsahom rozhodnutí všeobecných súdov nie je dôkazom ich neústavnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor všeobecných súdov svojím vlastným.

Podľa názoru ústavného súdu rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 5 Sžf 26/2007 z 13. mája 2008, ako aj rozhodnutie krajského súdu obsahujú dostatok skutkových a právnych záverov na ich výroky a ústavný súd nezistil porušenie ústavnoprocených princípov konania pred týmito súdmi podľa čl. 46 až čl. 50 ústavy.

Ústavný súd tiež nezistil, že by závery všeobecných súdov boli svojvoľné alebo v zjavnom vzájomnom rozpore, či urobené v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou. Ústavný súd v takom prípade nemá žiaden dôvod a ani oprávnenie na prehodnocovanie záverov všeobecných súdov. Tvrdenia sťažovateľa podľa názoru ústavného súdu sledujú len dosiahnutie zmeny súdneho konania, ktoré skončilo nepriaznivým výsledkom pre neho, čo však nemožno spájať s pojmom spravodlivý proces a porušovaním jeho princípov.

Sťažovateľ tvrdí, že najvyšší súd ako odvolací súd porušil jeho označené práva, pretože nebral do úvahy jeho námietky, že prvostupňový súd nedostatočne zistil skutkový stav a nevypočul svedkov, teda sa nezaoberal všetkými dôkazmi, ako aj jeho právnou argumentáciou.

Ústavný súd poukazuje na to, že súčasťou obsahu práva na spravodlivé súdne konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Vyjadruje to aj znenie § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), podľa ktorého v odôvodnení rozsudku uvedie súd podstatný obsah prednesov, stručne a jasne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal i ďalšie navrhnuté dôkazy, a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil. Takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok opravného (odvolacieho) súdu (§ 211 OSP). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivý proces. Ústavný súd nemôže správnosť hodnotenia dôkazov skúmať a rovnako nemôže skúmať, či sudy správne právne vyhodnotili zistený stav. Pokiaľ ide o dodržanie procesných ustanovení v konaní súdov, zasa ide o zákonnosť a nápravu môžu vykonať len všeobecné sudy.

Vychádzajúc z týchto úvah je ústavný súd toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi odôvodnením rozhodnutia najvyššieho súdu a tvrdým porušením označených práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Najvyšší súd v odôvodnení rozhodnutia okrem iného uviedol:

«Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trenčíne zamietol žalobu žalobcu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1/226/14276-27509/2006/ 990565-r zo dňa 11. apríla 2006, ktorým žalovaný potvrdil prvostupňové rozhodnutie Daňového úradu N. č. j. 674/230/19120/05/Jan zo dňa 3. novembra 2005, ktorým správca dane vyrubil žalobcovi rozdiel dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie júl 2004 vo výške 19 883 500,- Sk. Krajský súd dospel k záveru, že postup žalovaného bol v súlade s ust. § 19 ods. 1

a § 49 ods. 1 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty (ďalej len „zákon o DPH“) ako aj s ust. § 445 Obchodného zákonníka. Podľa krajského súdu žalobca nepreukázal, že mu bol dodaný tovar (kompletná technologická linka na spracovanie slepačieho trusu) tak, ako bolo dohodnuté v kúpnej zmluve. V napadnutom rozsudku krajský súd tiež poukázal na rozpor vo výpovedi žalobcu, ktorý pred Daňovým úradom v P. uviedol, že technologická linka bola dodaná na trikrát v priebehu mesiaca a faktúra bola doručená poštou po dodaní tovaru, avšak medzi podpisom kúpnej zmluvy a doručením faktúry je len päť dní. Po posúdení všetkých podkladov dospel krajský súd k záveru, že žalovaný dostatočne zistil skutkový stav veci a jeho rozhodnutie je v súlade so zákonom. Krajský súd preto žalobu zamietol.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobou napadnuté rozhodnutie zruší a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie...

Žalobca v podanej žalobe namietal nesprávne právne posúdenie veci žalovaným, pretože podľa § 10 zákona o účtovníctve zaučtovaná faktúra má všetky náležitosti účtovného dokladu. Rozhodujúce podľa žalobcu bolo, že kupujúci videl na videopáske, čo kupuje, na cene sa dohodli, prevzal tovar, ako mu bol odprezentovaný s vedomím, že treba ešte niečo dokúpiť, upraviť. Preto daňové orgány nemôžu na základe porušenia povinností zákona o ochrane spotrebiteľov (chýbajúci záručný list, návod) zdôvodňovať nedodanie tovaru. Namietol znalecký posudok ako dôkaz, pretože znalec túto linku nepozná, je ojedinelá na Slovensku, pracuje na inom základe, ako ho posudzoval znalec. Tovar bol prehliadnutý, teda fyzicky existuje. Žalobca ďalej namietal, že žalovaný vznik daňovej povinnosti oprel o prechod vlastníctva, pretože podľa neho v daňových veciach je dôležité ekonomické vlastníctvo a okrem toho, daňový orgán prijal odvedenú DPH a na druhej strane nesúhlasí s odpočtom žalobcom. Preto nesúhlasil s tvrdením, že porušil § 19 a § 49 o DPH.

Súčasne v odvolaní žalobca namietol, že krajský súd nezistil, že žalovaný v konaní predchádzajúcom napadnutému rozhodnutiu vychádzal jednak z nedostatočne zisteného skutkového stavu, pretože nevypočul niektorého zo zodpovedných pracovníkov dodávateľa tovaru na objektívne zistenie okolností a podmienok uzatvorenia kúpnej zmluvy.

Konanie v správnom súdnictve je ovládané dispozičnou zásadou, znamenajúcou,

že súd preskúma napadnuté rozhodnutie len v medziach a rozsahu určenom navrhovateľom. Súd teda nemôže zvláštnej iniciatívy prejav navrhovateľa nahradiť a sám vyhľadávať možné právne vady napadnutého rozhodnutia. Uvedené konanie taktiež je konanie koncentrované, čo znamená, že navrhovateľ môže žalobné body rozširovať len do konca lehoty na podanie žaloby. K žalobným bodom, ktoré boli uplatnené neskôr, súd nemôže prihliadať.

Na základe uvedených zásad odvolací súd po posúdení dôvodov uvedených žalobcom v žalobe a dôvodov uvedených v odvolaní preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu v súlade s § 250ja ods. 4 O. s. p. len v rozsahu dôvodov žaloby a dôvodom uplatneným v odvolaní - nedostatočné zistenie skutkového stavu nevypočítím svedkov, sa už nezaoberal, keďže uplatnením až v odvolacom konaní, boli uplatnené po uplynutí lehoty.

Podľa podkladov administratívneho spisu žalovaného správca dane počas vykonávania daňovej kontroly u žalobcu po informáciách vyšetrovacích orgánov polície a následnou obhliadkou dodaného tovaru nadobudol pochybnosti o funkčnosti a použiteľnosti jednotlivých častí predmetu kúpy deklarovaného ako technologická linka na spracovanie trusu podľa kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 22. 7. 2004 medzi spoločnosťou S. s. r. o. ako predávajúcim a žalobcom ako kupujúcim a dodávateľskej faktúry č... zo dňa 26. 7. 2004.

Preto požiadal žalobcu na predloženie dokladov o povolení spustenia prevádzky, príslušnej projektovej dokumentácie, záručného listu, popis technického spracovania trusu, konštrukčného nákresu, návodu na obsluhu. Keďže žalobca žiadne nepredložil a správca dane miestnou ohliadkou usúdil, že predložené zariadenie, ktoré je predmetom fakturácie, nemá charakter tam uvedeného tovaru, požiadal znalca z odboru strojárstva o odborný posudok kompletnosti a funkčnosti tejto linky.

Zo znaleckého posudku č. 76/2005 zo dňa 12. 10. 2005 vyplýva, že jednotlivé existujúce prvky linky sa nedajú použiť, chýbajú technológie, bez ktorých nie je linka na spracovanie slepačieho trusu funkčná, zariadenia v tom stave ako boli nájdené, nie sú schopné prevádzky.

Na základe vykonaného dokazovania správca dane potom prijal záver, že z ohliadnutých zložiek nie je možné zostaviť linku na spracovanie trusu, žalobcovi teda nebol dodaný tovar deklarovaný v dodávateľskej faktúre č... zo dňa 26. 7. 2004, a preto mu nevzniklo právo na odpočet dane z takto uvedeného tovaru. Preto rozhodnutím č. j.

674/230/19120/05/Jan zo dňa 3. novembra 2005 vyrubil žalobcovi rozdiel dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie júl 2004 vo výške 19 883 500,- Sk z dôvodu neoprávnene uplatneného nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty na vstupe.

Na odvolanie žalobcu žalovaný potvrdil dodatočný platobný výmer, pretože sa plne stotožnil so závermi správcu dane. Žalovaný v odôvodnení uviedol, že bolo vecou správcu dane, aby posúdil kúpnu zmluvu a faktúru s ohľadom na vykonané dokazovanie tak, že súbor vecí, ktoré daňový subjekt predložil ako linka, nemožno považovať za takýto tovar. Svoje tvrdenie, že neporušil § 49 ods. 1 DPH tak žalobca dostatočnými dôkazmi nepreukázal. Sporný predmet zdaniteľného plnenia preukazoval dokladmi, ktorých pravdivosť bola spochybnená. Povinnosť dôkazného bremena § 29 ods. 8 zák. č. 511/1992 Zb. neuniesol.

Podľa § 19 ods. 1 zákona o DPH daňová povinnosť vzniká dňom dodania tovaru.

Podľa § 49 ods. 1 zákona o DPH právo odpočítať daň z tovaru alebo zo služby vzniká platiteľovi v deň, keď pri tomto tovare alebo službe vznikla daňová povinnosť.

Predmetom skúmania v tomto konaní je posúdenie zákonnosti postupu správcu dane.

V zmysle zákona o správe daní ak vznikne v priebehu daňového konania pochybnosť o správnosti, pravdivosti, preukaznosti alebo úplnosti podaného daňového priznania a dokladov daňovým subjektom predložených alebo údajov v nich uvedených, oznámi ich správca dane daňovému subjektu a vyzve ho, aby sa k nim vyjadril, nejasnosti vysvetlil a nepravdivé údaje opravil alebo ich pravdivosť riadne preukázal.

Z podkladov je nepochybné, že predloženými dokladmi žalobca preukazoval dodanie tovaru, technologickej linky na spracovanie slepačieho trusu, pričom z nich vyplýva, že má ísť o kompletnú linku. Zo spisu však vyplýva, že správca dane miestnou ohliadkou zistil pochybnosti o predmete kúpy, a preto vyzval žalobcu na odstránenie zistených pochybností.

Uvedený postup bol podľa odvolacieho súdu v súlade s ustanoveniami zákona o správe daní a jeho oprávnenosť vychádzala zo zisteného stavu veci. Skutočnosť, že doklady použité pri preukazovaní daňovej povinnosti, t.j. kúpna zmluva, faktúra... obsahujú formálne náležitosti preukazných daňových dokladov podľa predpisov o účtovníctve, ešte nepreukazuje pravdivosť obsahu, ktorý je v dokladoch uvedený. Daňová povinnosť podľa § 19 ods. 1 zákona o DPH sa totiž odvíja od dodania toho tovaru, o ktorom

daňový subjekt účtoval.

Pokiaľ žalobca svoje tvrdenie v uvedenom zmysle nepreukázal, nepredložil žiadne z dokladov požadovaných správcom dane (výsluch na zistenie takejto skutočnosti za takýto nie je možné považovať), prijatý záver o potrebe vykonania dokazovania na ich zistenie zadovážením odborného posudku bol v zmysle § 29 ods. 1 a 2 zákona o správe daní v právomoci správcu dane.

Otázka, či právo odpočítať daň žalobcovi vzniklo už v predmetnom zdaňovacom období (podľa žalobcu vystavením faktúry), alebo mu mohlo vzniknúť až nadobudnutím vlastníctva podľa podmienok dohodnutých v kúpnej zmluve - zaplatením kúpnej ceny, nebolo v danom prípade podstatné. Správca dane, ako vyplýva z platobného výmeru, neoprávnenosť uplatnenia práva na odpočet žalobcom videl v nesplnení inej podmienky.

Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že krajský súd rozhodol správne, keď žalobu zamietol, pretože sa stotožnil so záverom napadnutého rozhodnutia o neunesení dôkazného bremena žalobcom, že splnil podmienky nároku na odpočet DPH podľa § 19 ods. 1 zákona, a preto ním vykonaný odpočet DPH podľa § 49 ods. 1 zákona o DPH vo výške 19.883.500,-Sk z tovaru deklarovaného ako kompletná linka na spracovanie slepačieho trusu bol neoprávnený.

Dôvody uvedené v odvolaní žalobcu odvolací súd považoval za neopodstatnené, na správnosť rozsudku krajského súdu nemali vplyv, a preto odvolací súd podľa § 219 O. s. p. napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.»

Takto koncipované odôvodnenie dalo vyčerpávajúcu odpoveď na skutkovú a právnu podstatu odvolania, ako aj samotnej podstaty veci, a preto jeho obsah neosvedčuje okolnosti majúce za následok sťažovateľom namietané porušenie jeho označených práv podľa ústavy a dohovoru.

Po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozsudku najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia najmä daňových predpisov podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval správne a jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov i znaleckého posudku, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné (aj keď sa sťažovateľ s tým nestotožňuje). Vzhľadom

na aplikáciu príslušných ustanovení daňových predpisov upravujúcich podmienky nároku na odpočet dane z pridanej hodnoty a ustanovenia Obchodného zákonníka upravujúceho podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k veci, ako aj zákonného ustanovenia o potvrdení vecnej správnosti prvostupňového rozsudku odvolacím súdom je namietaný rozsudok najvyššieho súdu aj náležite odôvodnený.

Ústavný súd v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou opakovane vyslovil, že ak sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom namietal také porušenie základného práva alebo slobody, ktoré podľa okolností prípadu nemohlo nastať, ústavný súd návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (napr. II. ÚS 70/99, III. ÚS 45/03).

V súvislosti s namietaným porušením označených práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu (vydaným v správnom súdnictve podľa V. časti Občianskeho súdneho poriadku) je podľa názoru ústavného súdu potrebné zohľadniť špecifiká správneho súdnictva. V rámci správneho súdnictva súdy preskúmajú „zákonnosť“ rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov (§ 244 ods. 1 OSP).

Z uvedeného vyplýva, že úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať „zákonnosť“ ich postupov a rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy. Inými slovami, treba vziať do úvahy, že správny súd nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy. Vzhľadom na tieto špecifiká správneho súdnictva ústavný súd posudzoval aj dôvodnosť námietok sťažovateľa proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu.

Sťažovateľ založil svoje tvrdenie o porušení základného práva na spravodlivé súdne konanie na skutočnosti, že najvyšší súd nevykonal dôkazy, ktorých vykonanie sťažovateľ navrhol na preukázanie svojich tvrdení, a preto podľa neho najvyšší súd rozhodol na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu.

V danom prípade najvyšší súd ako súd správny nebol a ani nemohol byť súdom skutkovým, t. j. jeho úlohou nebolo nahrádzať činnosť správnych orgánov pri zisťovaní skutkového stavu, preto považuje ústavný súd rozhodnutie najvyššieho súdu za ústavne akceptovateľné. Preto námietky sťažovateľa proti rozsudku najvyššieho súdu v tomto smere, t. j. že najvyšší súd nevykonal ním navrhované dôkazy, v kontexte posúdenia možného porušenia sťažovateľom označeného základného práva na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces nepovažoval ústavný súd za opodstatnené a relevantné.

Ústavný súd nezistil medzi dôvodmi a skutočnosťami, ktoré sťažovateľ uvádzal v sťažnosti, taký dôvod alebo skutočnosť, ktoré by mohli spochybniť právne závery najvyššieho súdu o relevantnosti dôvodov, na základe ktorých potvrdil rozsudok krajského súdu, alebo ktoré by sa inak javili ako zjavne neodôvodnené či svojvoľné. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje a napáda v okolnostiach prípadu vecnú nesprávnosť, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti či arbitrárnosti tohto názoru, ak navyše sťažovateľ nepreukázal, že prípadná vecná nesprávnosť by bola i neústavnosťou. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (I. ÚS 156/04). Podľa názoru ústavného súdu posúdenie nároku uplatneného sťažovateľom odvolacím súdom také nedostatky nevykazuje. Ústavný súd teda nezistil taký výklad ustanovení citovaných v napadnutom rozhodnutí a ich uplatnenie vo veci sťažovateľa, ktoré by bolo spôsobilé vyvolať účinky nezlučiteľné s označeným článkom ústavy, resp. dohovoru. Skutočnosti označené v sťažnosti teda ústavnému súdu neumožnili dospieť k záveru o porušení základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd vychádzajúc zo skutkových okolností, ktoré vyplynuli z predloženého rozhodnutia najvyššieho súdu, z jeho právnych východísk a záverov, a konštatujúc, že účinky výkonu právomoci najvyššieho súdu sú v danom prípade zlučiteľné so sťažovateľom označenými právami zaručenými v označenom článku ústavy, resp. dohovoru, odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

2. V spojení s namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces sťažovateľ namietal aj porušenie čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 ústavy.

Podľa názoru ústavného súdu namietanie porušenia označených práv rozhodnutím všeobecného súdu v spojení s označenými článkami ústavy znamená, že takéto rozhodnutie musí mať napr. zákonný podklad (čl. 2 ods. 2 ústavy) a nemôže byť prejavom svojvôle (čl. 1 ods. 1 ústavy). Podľa čl. 141 ods. 1 ústavy v Slovenskej republike vykonávajú súdnictvo nezávislé a nestranné súdy a podľa čl. 144 ods. 1 ústavy sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonom.

Vzhľadom na ústavným súdom konštatované nezistenie porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemohlo v ich spojitosti dôjsť ani k porušeniu zásad uvedených v čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 ústavy. V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že porušenie uvedených zásad má charakter porušenia základného ústavného práva v zásade iba vtedy, ak je spojené zároveň s porušením aj iného základného práva.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4 decembra 2008